

ARADA BİR

Dr. GÖNÜL PULTAR

İnsan ve Sanatçı Gül Derman

Bir yıl önce 4 eylülde üç güzel insan trafik canavarına kurban gidiyordu: Grafiker **Erim Gözen**, İstanbul Üniversitesi'nden **Prof. Dr. Uğur Derman** ve eşi ressam **Dr. Gül Derman**. Moda'daki Bena-dam Sanat Galerisi 28 eylülde Gül Derman'ın anısına bir sergi açtı. 12 ekime kadar sürecektir sergide Derman'ın tuval üzerine yağlıboya, litografi ve serigrafi çalışmaları görülebilecek.

Gül (Harunoğlu) Derman, bugün Robert Lise-si adını almış olan Arnavutköy Amerikan Kız Kole-ji'nden sınıf arkadaşımıdır. On bir yaşından itibaren birlikte olan bizler için ressamlığı belki de ikinci planda geliyordu. Gül'ün en büyük özelliği kişiliğiy-di. İlginç bir karışımdı Gül. Sıkıcı olmadan ciddi, ku-ralcı olmadan ağırbaşlı, bir o kadar da sululuğa ya da laubaliliğe kaçmadan espriden anlayan, eğlen-meyi seven bir insandı. Bu niteliklerinden dolayı, hem meslek sahibi hem ev kadını arkadaşlarımız onu kendilerinden biri saymışlardır.

Ankaralı bir yüksek bürokrat ailesinden gelen **Gül**, koleji bitirdiği yıl, voleybol oynarken tanıştığı Uğur Derman'la evlendi. O zalim kazada birlikte can verdikleri zaman, evlilikleri otuz yılı çoktan aşmış-tı. Aralarında, gerçek bir diyaloga dayalı, tatlı bir ar-kadaşlık vardı. Sanırım Derman çiftinin bu başarı-sı, onların geride bıraktıkları "yapıt"lardan sayıl-malıdır.

Gül olgun insandı. Evlenir evlenmez gittiği ABD'de parasızlığa aldırmadı, hemen işe girdi. Türkiye'de ise varlıklı bir eczacının gelini ve ünü gittikçe artan, yurdun dört bir köşesinden çağrılan, ülkenin sayılı kanser uzmanlarından birinin eşi olmayı rahatlıkla taşıdı. "Hava yapmak" aklından geçmedi. Bu, onun kişiliğine tümüyle ters düşerdi.

Gül anne olduktan bir süre sonra Güzel Sanat-lar Akademisi'ne kaydoldu. Ancak, resim yapma-yı bir kez uğraş olarak seçtikten sonra sanata dört elle sarıldı. Bir yeni yetme gibi, sıfırdan başlarca-sına, sanki yaşamı tümüyle bu alandaki başarısı-na dayanıyormuşçasına, azimle, dur durak bilmek-sizin çalıştı. Alçakgönüllülük göstermediği tek ko-nu ressamlığıydı.

Yıllar önce **Cumhuriyet**'te kendisiyle yapılan bir söyleşide, "Biz kadın sanatçılar rakı sofralarında ge-zemiyoruz, bundan da çok kaybediyoruz," anla-mında sözler söylemiş ve dedikleriyle yankı uyan-dırmıştı. "Yazar-çizer takımı"nın dışında evlilik yap-mış her kadın sanatçının karşılaştığı bu durum, bir kadın sanatçının mesleksel başarısını gerçekten ne denli etkiliyor, ya da bir çözüm yok mu, tartışılacak konulardır. Ancak, sanırım, Gül'ün üstesinden gel-diği sorun ve de bu alanda başarısı asıl başkadır. Gül Derman, kolaylıkla rahata erip körlenebilece-ği, Frenkler'in "burjuvazlaşmış çıktı" dedikleri duru-ma girebileceği, sosyoekonomik konumda idi. Oysa o, imrenilecek bir hırsıyla profesyonelliğini sürdür-dü.

Henüz Akademi'de öğrenciyken, 1970 yılında Salzburg Yaz Akademisi'nde çalışarak başlattığı sa-nat hayatını, daha sonra 1993'e kadar sekiz kez daha aynı kuruluşa gidişleriyle sürdürdü. Litografi ve gravür çalışmaları yaptı. 1977'de ABD'de taş bas-kı çalışmalarında bulundu. 1982-1993 arası Çam-lica Sanat Evi'nde serigrafi çalışmaları yaptı. 1993'te "İstanbul Efsaneleri" sergisi kapsamında yaptığı on özgün baskıyı içeren ve türünde ilk kez gerçekleşt-irilen "sanat kitabı" Kültür Bakanlığı'nca yabancı devlet büyüklerine prestij hediyesi olarak verildi.

Bu arada İstanbul Üniversitesi'nde doktora yap-mayı ihmal etmedi. Yazdığı tezi, Dil Tarih Yüksek Kurumu 1988'de *Resimli Taş Baskısı Halk Hikâyeleri* adıyla kitap olarak yayımladı.

Aldığı ödüller ise uzun bir liste: 1973'te İstanbul'da Vakko Desen ve Sanat Yarışması'ndaki ödülünden 1990 yılında İstanbul'da Sanat Çevresi ödülüne kadar yerli ve yabancı pek çok sayıda ödül... Sa-nırım bu aldığı ödüller, sanatçı Gül Derman'ın ne denli yılmaz, çalışkan ve de ne denli iyi olduğunu göstermektedir. Nitekim, Gül fırçasını her geçen gün geliştirdi, olgunlaştırıp özgünleştirdi. Öldüğü gün başarılı bir ressamdı. Yaşasaydı devamı gelecekti. Beni en çok üzen, gerek ülkemizde, gerek çok önem verdiği uluslararası alanda daha da büyük ün yapmadan, daha nice ürün veremediğinden aramızdan ayrılmış olmasıdır. Oysa, onda bu gizilgüç var-dı. İstanbul'u, fırçasından emin, kendine özgü bir görüşle yansıtmaya başlamıştı.

Sanatçı Gül Derman'ın yapıtları, kültürel kalıtımı-zın bir parçası olarak uzmanlar tarafından değer-lendirilecektir. Ancak bizler, onu yakından tanımış olanlar, insan Gül Derman'ı çok arıyoruz. Nur için-de yat Gül!

